

Zakon o rudarstvu /ZRud-1/**(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili)****K a z a l o:**

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/.....	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/	1
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/	2
1.3.1	Akti župana po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/.....	2
1.4	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/	2
1.4.1	Akti občinske uprave po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine.....	3
2.1	Upravljanje z mineralnimi surovinami	3
2.2	Dovoljenje za raziskovanje	3
2.3	Pogoji za izdajo rudarskega koncesijskega akta.....	3
2.4	Način plačevanja rudarske koncesine.....	4
2.5	Razglasitev rudarskega prostora v javno korist	4
2.6	Gradnja dodatne rudarske infrastrukture	4
2.7	Opustitev izvajanja rudarskih del	4
	Ključne besede	5
	Uporabljene kratice	5
	Viri	5

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije /URS/ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a, 92/21 – UZ62a		

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o rudarstvu /ZRud-1/ Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo, 61/17 – GZ, 54/22		1

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Sprejema prostorske akte, s katerimi določa območja, namenjena izkoriščanju mineralnih surovin in prostorske izvedbene pogoje za njihovo izkoriščanje.	8. člen	2
2	Za območje občine na podlagi rudarsko-geološke študije in skladno z državno rudarsko strategijo, v svojih razvojnih dokumentih načrtuje potrebe in način oskrbe z mineralnimi surovinami in jih vključevati v prostorske akte, namenjene rudarstvu.	11. člen	3
3	Poda predlog vladi za izdajo uredbe o razglasitvi določenega območja za rudarski prostor v javno korist.	62. člen	9

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Ministru, pristojnemu za rudarstvo posreduje obrazložen in utemeljen predlog za določitev območij za izkoriščanje mineralnih surovin v javnem interesu.	12. člen	4
2	Imenuje člana v komisijo za tehnični pregled.	96. člen	13
3	Izda pisno stališče občine, da občina ne nasprotuje gradnjam, ki niso odstranjene, in stanju delov pridobivalnega prostora, ki niso biološko sanirani, in da jih bo ali jih je že prevzel v svoje prostorske akte za druge namene, za katere se ne zahteva izvedba biološke sanacije.	98. člen 98.a člen	14

1.3.1 Akti župana po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/

tč.	akti župana	določba	pojasnilo
1	Sklep o predlogu za določitev območij za izkoriščanje mineralnih surovin v javnem interesu.	12. člen	4
2	Sklep o imenovanju člana v komisijo za tehnični pregled.	96. člen	13
3	Sklep o ohranitvi rudniških gradenj na območju občine.	98. člen 98.a člen	14

1.4 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Na podlagi zahteve ministerstva, pristojnega za rudarstvo, izda potrdilo, da je predlagani pridobivalni prostor in njegova raba v skladu z prostorskimi akti občine.	35. člen 36. člen	6
2	Na zahtevo nosilca rudarske pravice za izkoriščanje izda potrdilo o skladnosti dodatne rudarske infrastrukture s prostorskimi akti ali zavrne njegovo izdajo s sklepom.	87. člen 85. člen	10, 11

1.4.1 Akti občinske uprave po Zakonu o rudarstvu /ZRud-1/

tč.	akti občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Potrdilo o skladnosti predlaganega pridobivalnega prostora in njegove rabe z prostorskimi akti občine.	35. člen 36. člen	6
2	Potrdilo o skladnosti dodatne rudarske infrastrukture s prostorskimi akti občine.	87. člen 85. člen	10, 11

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

- 1 **Zakon o rudarstvu /ZRud-1/** določa pogoje iskanja, raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin ne glede na to ali so v zamlji, na njeni površini ali v vodah, pogoje za opustitev njihovega izkoriščanja ter pogoje za zagotavljanje varstva in zdravja pri izvajanju del, ki so v zvezi z raziskovanjem, izkoriščanjem in opustitvijo izkoriščanja mineralnih surovin ter ureja inšpekcijski nadzor (1. člen ZRud-1).

2.1 Upravljanje z mineralnimi surovinami

- 2 Upravljanje z mineralnimi surovinami je v pristojnosti Republike Slovenije, ki ureja, načrtuje, dovoljuje in nadzira iskanje, raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin in v pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti, ki lahko v skladu s predpisi, ki urejajo prostorsko načrtovanje, določajo območja, namenjena rudarstvu. Upravljanje z mineralnimi surovinami v pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti se zagotavlja s pripravo in sprejemanjem prostorskih aktov, s katerimi se določajo območja, namenjena izkoriščanju mineralnih surovin in prostorski izvedbeni pogoji za njihovo izkoriščanje (8. člen ZRud-1).
- 3 Kot določa ZRud-1, morajo samoupravne lokalne skupnosti (občine) za svoja območja izdelati rudarsko-geološke študije in na njihovi podlagi, skladno z državno rudarsko strategijo, v svojih razvojnih dokumentih načrtovati potrebe in način oskrbe z mineralnimi surovinami in jih vključevati v prostorske akte, namenjene rudarstvu (11. člen ZRud-1).
- 4 Če so določene vrste mineralnih surovin z državno rudarsko strategijo opredeljene kot strateško pomembne za Republiko Slovenijo, njihova ležišča pa so na območjih, na katerih bi bilo mogoče s pomočjo njihovega izkoriščanja pospešiti njihov gospodarski in družbeni razvoj, zmanjšati transportne stroške zaradi njihove uporabe ter stabilizirati trg takšne mineralne surovine ali proizvodov, odvisnih od nje, se po ZRud-1 šteje, da je raziskovanje in izkoriščanje takšnih mineralnih surovin na območjih, koder so ležišča takšnih mineralnih surovin, v javnem interesu. Navedena območja z uredbo določi vlada, na predlog ministra, pristojnega za rudarstvo. Minister, pristojen za rudarstvo, predlaga vladi izdajo navedene uredbe, če na podlagi obrazloženega in utemeljenega predloga ene ali več samoupravnih lokalnih skupnosti (občin) ali na podlagi poprej opravljene analize ugotovi, da bo mogoče s pomočjo izkoriščanja določene vrste mineralne surovine na določenem območju zagotoviti pospešen gospodarski in družbeni razvoj (12. člen ZRud-1).

2.2 Dovoljenje za raziskovanje

- 5 Kot določa ZRud-1 se dovoljenje za raziskovanje pošlje v vednost samoupravni lokalni skupnosti (občini), na katere območju leži raziskovalni prostor. Sredstva, dobljena z vplačili nadomestil za raziskovanje, so v višini 50% prihodek tiste samoupravne lokalne skupnosti (občine), na katere območju leži raziskovalni prostor, v višini 50% pa prihodek RS. V primeru, da se raziskovalni prostor nahaja na območju več samoupravnih lokalnih skupnosti (občin), se plačilo razdeli glede na površino raziskovalnega prostora, ki leži na območju posamezne samoupravne lokalne skupnosti (občine) (26. člen ZRud-1).

2.3 Pogoji za izdajo rudarskega koncesijskega akta

- 6 Rudarski koncesijski akt izda vlada na predlog ministrstva, pristojnega za rudarstvo. Predlagani pridobivalni prostor in njegova raba mora biti v skladu z dokumenti urejanja prostora (35. člen ZRud-1). Skladnost pridobivalnega prostora in njegove rabe z dokumenti urejanja prostora ugotavlja izdajatelj prostorskega izvedbenega akta, namenjenega rudarstvu, na podlagi zahteve ministrstva, pristojnega za rudarstvo. Izdajatelj prostorskega izvedbenega akta ugotavlja skladnost s primerjavo predloga pridobivalnega prostora in njegove rabe v rudarskem projektu za pridobitev koncesije za izkoriščanje z vsebino in zahtevami iz prostorskega izvedbenega akta. V primeru ugotovljene skladnosti izdajatelj prostorskega izvedbenega akta izda potrdilo o skladnosti pridobivalnega prostora in njegove rabe z dokumenti urejanja prostora. Pri izdaji potrdila mora upoštevati tudi druge določbe ZRud-1, zlasti določbe 7. točke 2. člena, prvega odstavka 3. člena, tretjega odstavka 8. člena in 151. člena ZRud-1. V potrdilu navede tudi prostorski izvedbeni akt, namenjen rudarstvu, s katerim sta pridobivalni prostor in njegova raba skladna. Sestavni del potrdila je grafični del prostorskega akta z legendo. V primeru ugotovljene neskladnosti izdajatelj prostorskega izvedbenega akta izda potrdilo v katerem navede, da predlagani pridobivalni prostor ali njegova raba ni skladna z dokumenti urejanja prostora, prostorske akte, ki urejajo zadevno območje in v čem je neskladnost. Če predlagani pridobivalni prostor ali njegova raba ni skladna z dokumenti urejanja prostora, koncesijskega akta za

tak pridobivalni prostor oziroma njegovo rabo ni mogoče izdati. Potrebno je še opomniti, da izdajatelj prostorskega izvedbenega akta mora potrdilo izdati v 30 dneh od prejema zaprosila (36. člen ZRud-1).

- 7 Ne glede na navedeno pa se šteje, da sta pridobivalni prostor in njegova raba skladna z dokumenti urejanja prostora, če iz potrdila izdajatelja prostorskega izvedbenega akta izhaja, da raba zemljišča ni v skladu z dokumenti urejanja prostora, je pa na način in pod pogoji tega zakona tako zemljišče razglašeno za rudarski prostor v javno korist (36. člen ZRud-1).

2.4 Način plačevanja rudarske koncesnine

- 8 Kot določa ZRud-1 so sredstva, dobljena z vplačili rudarskih koncesnin, v višini 50 % prihodek tiste samoupravne lokalne skupnosti (občine), na katerem območju leži pridobivalni prostor, v višini 50 % pa prihodek Republike Slovenije. V primeru, da se pridobivalni prostor nahaja na območju več samoupravnih lokalnih skupnosti (občin), se plačilo razdeli glede na površino pridobivalnega prostora oziroma glede na površino zemljišča, pod katerim se shranjujejo zemeljski plini, ki leži na območju posamezne samoupravne lokalne skupnosti (občine) (53. člen ZRud-1).

2.5 Razglasitev rudarskega prostora v javno korist

- 9 Razglasitev določenega pridobivalnega prostora za rudarski prostor v javno korist se izvede z uredbo vlade. Vlada izda uredbo o razglasitvi določenega območja za rudarski prostor v javno korist na predlog ministra, pristojnega za rudarstvo. Minister, pristojen za rudarstvo, predlaga vladi izdajo uredbe o razglasitvi določenega območja za rudarski prostor v javno korist, če je v skladu s 1. točko drugega odstavka 34. člena ZRud-1 izpolnjen pogoj za uvedbo postopka za izdajo rudarskega koncesijskega akta za mineralno surovino, ki se v skladu z določbami 12. člena ZRud-1 šteje za mineralno surovino v javnem interesu, iz potrdila, ki ga je izdala samoupravna lokalna skupnost (občina) pa izhaja, da raba zemljišča ni v skladu z njenimi prostorskimi akti. Predlogu mora biti priložena dokumentacija s strokovno utemeljenimi dokazili, na podlagi katerih lahko vlada oceni utemeljenost razglasitve rudarskega prostora v javno korist. Ne glede na navedeno minister, pristojen za rudarstvo, ne more predlagati vladi izdajo uredbe o razglasitvi določenega območja za rudarski prostor v javno korist, če leži takšno zemljišče na območju, ki ga ureja akt o zavarovanju, s katerim so izrecno prepovedani vsi posegi v prostor, povezani z opravljanjem dejavnosti raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin. Minister, pristojen za rudarstvo, se lahko odloči, da vladi ne poda predloga za izdajo uredbe, če predlog poda samoupravna lokalna skupnost, pa bi samoupravna lokalna skupnost lahko interesno območje za namen izkoriščanja mineralne surovine opredelila v skladu s tretjim odstavkom 8. člena ZRud-1 (62. člen ZRud-1).

2.6 Gradnja dodatne rudarske infrastrukture

- 10 Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mora k zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo dodatne rudarske infrastrukture predložiti tudi potrdilo pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti (občine), na območju katere naj bi se gradila dodatna rudarska infrastruktura, iz katerega izhaja, da takšna gradnja ne bo onemogočala izvedbo in uporabo s prostorskimi akti določenih prostorskih ureditev, če nameravana gradnja ni izrecno omogočena z ustreznim prostorskim aktom (85. člen ZRud-1).
- 11 Zahtevo za izdajo potrdila o skladnosti dodatne rudarske infrastrukture s prostorskimi akti vloži nosilec rudarske pravice za izkoriščanje pri pristojnem organu samoupravne lokalne skupnosti (občine), na katere območju se naj bi zgradila določena dodatna rudarska infrastruktura. Zahtevi za izdajo potrdila se mora predložiti idejna zasnova nameravane dodatne rudarske infrastrukture, izdelana v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov oziroma predpisi, izdanimi na njegovi podlagi in veljavno potrdilo o nujnosti dodatne rudarske infrastrukture. Pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti (občine) izda potrdilo o skladnosti dodatne rudarske infrastrukture s prostorskimi akti ali zavrne njegovo izdajo s sklepom, ki ga nosilcu rudarske pravice za izkoriščanje vroči osebno (87. člen ZRud-1).

2.7 Opustitev izvajanja rudarskih del

- 12 V primeru popolne in trajne opustitve izvajanja rudarskih del mora nosilec rudarske pravice za izkoriščanje izvesti dokončno sanacijo okolja in odpraviti posledice, ki so nastale pri izvajanju rudarskih del, na območjih, kjer posledic ni mogoče v celoti sanirati ali odpraviti, pa izvesti ukrepe zavarovanja, da se izključi nevarnost za zdravje ali življenje ljudi in živali ter možne povzročitelje

onesnaževanja okolja ali predvidljive škode na objektih in okolju. Pri tem mora upoštevati določbe koncesijskega akta in koncesijske pogodbe (95. člen ZRud-1).

- 13** Predčasno popolno in trajno opustitev izvajanja rudarskih del iz tretjega odstavka 95. člena ZRud-1 mora nosilec rudarske pravice za izkoriščanje prijaviti rudarski inšpekciji najmanj šest mesecev pred ustavitvijo del. V enakem roku mora pri ministrstvu, pristojnem za rudarstvo, vložiti vlogo za tehnični pregled izpolnjevanja pogojev za predčasno opustitev rudarskih del. Po prejemu vloge, ministrstvo, pristojno za rudarstvo, preveri, ali so poravnane vse zapadle obveznosti nosilca rudarske pravice za izkoriščanje v zvezi s plačevanjem rudarskih koncesnin in sredstev, rezerviranih za sanacijo. Nato minister s sklepom imenuje komisijo za tehnični pregled. S sklepom se določijo tudi predmet tehničnega pregleda ter datum in kraj njegove izvedbe. Sklep o imenovanju komisije se vroči nosilcu rudarske pravice in članom komisije najmanj osem dni pred izvedbo tehničnega pregleda. Ta rok je lahko tudi krajši, če se o tem s pisno izjavo strinjajo nosilec rudarske pravice in vsi člani komisije. V komisijo se glede na zahtevnost tehničnega pregleda imenujejo najmanj po en in največ po dva predstavnika: • ministrstva, pristojnega za rudarstvo, • ministrstva, pristojnega za prostorsko načrtovanje na lokalnem ali državnem nivoju, glede na vrsto veljavnega prostorskega akta ali izdane začasne ukrepe za zavarovanje prostorskega načrtovanja, • ministrstva, pristojnega za varstvo okolja, • pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti, na območju katere so se izvajala rudarska dela, • pobudnika veljavnega državnega prostorskega načrta, če je tak načrt za zadevno območje sprejet, ali pobudnika prostorskega načrta, za katerega so izdani začasni ukrepi za zavarovanje prostorskega načrtovanja, in • rudarske inšpekcije. Če je zaradi strokovne, tehnične ali druge specifičnosti to potrebno, se lahko v komisijo imenujejo še strokovnjaki s področja rudarstva, varstva okolja, varstva voda, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter drugi (96. člen ZRud-1).
- 14** Če se na tehničnem pregledu ugotovi, da določene rudniške gradnje niso odstranjene, se takšne gradnje lahko ohranijo, če nosilec rudarske pravice za izkoriščanje predloži pisno izjavo pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti (občine) ali pobudnika veljavnega državnega prostorskega načrta ali pobudnika prostorskega načrta, za katerega so izdani začasni ukrepi za zavarovanje prostorskega načrtovanja, da ne nasprotuje gradnjam, ki niso odstranjene, in stanju delov pridobivalnega prostora, ki niso biološko sanirani, in da jih bo ali jih je že prevzel v svoje prostorske akte za druge namene, za katere se ne zahteva izvedba biološke sanacije (npr. za okoljsko infrastrukturo, gradnjo, državno infrastrukturo, deponiranje viškov mineralne surovine pri izvedbi državnih projektov in podobno). Potrebno je je opomniti, da, če je v skladu s predpisi, ki urejajo gradnjo, za ohranjeno gradnjo treba pridobiti gradbeno ali uporabno dovoljenje, se ne glede na določbe predpisov, ki urejajo gradnjo in urejanje prostora, za takšno gradnjo ne odmerja nadomestila za degradacijo in uzurpacijo prostora (98.a člen v povezavi z 98. členom ZRud-1).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, pristojnosti, občinski svet, župan, občinska uprava, rudarstvo, koncesija.

Uporabljene kratice

ZRud-1 - Zakon o rudarstvu /ZRud-1/ (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo, 61/17 – GZ, 54/22).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /URS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a, 92/21 – UZ62a).

Zakon o rudarstvu /ZRud-1/ (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo, 61/17 – GZ, 54/22).